

کیهان

نظام آموزش عالی در سالی که گذشت چندین طرح و ایده جدید را برای اولین بار پایه گذاری کرد که برخی از آنها واکنش‌های زیادی نیز به همراه داشت. یکی از رویکردهای مهم نظام آموزش عالی کشور طی یکسال گذشته با وجود فراز و فرودهای به نسبت فراوانی که با آن رویه‌رو بود، به‌سرتسازی برای اقدامات خلاقانه و رویکردهای مبتکرانه بود به طوری که برخی از این اقدامات برای اولین بار در سال گذشته در نظام آموزش عالی کشور طراحی و برنامه‌ریزی شد. در این گزارش به مرور برخی از رویدهای می‌پردازیم:

طرح منش استادی (مهارت‌های ناب استادی)

طرح آموزش «منش استادی و مهارت‌های شاگردپروری در دانشگاه‌ها» برای اعضای هیئت علمی تازه استخدام شده یکی از طرح‌هایی بود که سال گذشته توسط وزیر علوم تحقیقات و فناوری طراحی شد، وزیر علوم از ابتدای فعالیت در وزارت علوم به همراه مدیر به عنوان امری که نیازمند دانش علمی تازه استخدام شده یکی از طرح‌های بود که سال گذشته توسط وزیر علوم تحقیقات و فناوری طراحی شد، وزیر علوم از ابتدای فعالیت در وزارت علوم به هنر تدریس به عنوان امری که نیازمند دانش عمیق و هنر برقراری ارتباط با دانشجویان بود، اصرار داشت، بر همین اساس معاونت فرهنگی

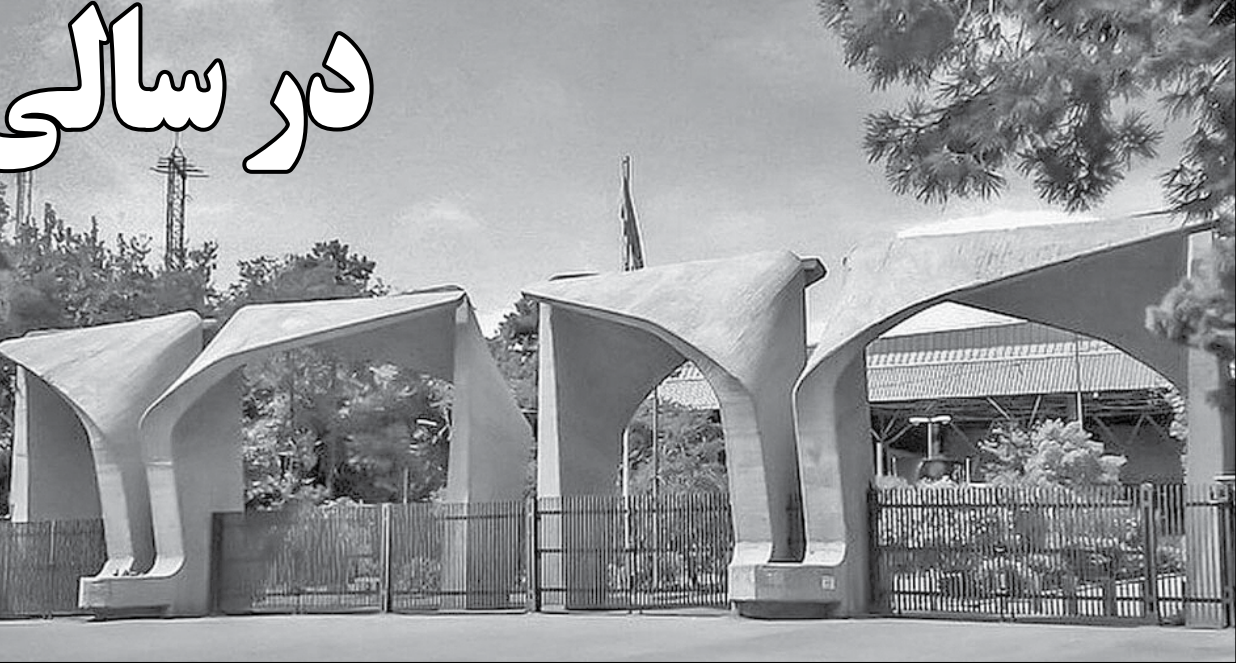
علمی بین‌المللی، بروندادها و پژوهش‌های شاخص کاربردی و توسعه‌ای، بروندادها و فعالیت‌های شاخص فناوریانه و نوآورانه، مرجعیت علمی و مدیریت اجرایی و نشریه‌های علمی به اعضای هیئت علمی اعطا می‌شود.

تخصیص ۳ درصد بودجه دانشگاه‌ها به فعالیت‌های فرهنگی

همچنین معاونت فرهنگی وزارت علوم برای اولین بار با موافقت وزیر علوم ۳ درصد بودجه دانشگاه‌ها را به فعالیت‌های فرهنگی اختصاص داد، معاونت فرهنگی وزارت علوم معتقد بود، دانشگاه‌ها تنها یک واحد آموزشی و پژوهشی صرف نیستند و به عنوان محل زیست اجتماعی و فرهنگی شناخته شده و باید در آن به تقویت ارکان فرهنگی دانشگاه توجه ویژه داشت، بنابراین ۳ درصد بودجه دانشگاه‌ها به فعالیت‌های فرهنگی اختصاص داده بهتری صورت گیرد.

افزایش پایه‌های تشویقی اساتید

از جمله اقداماتی که سال گذشته برای اولین بار انجام شد، افزایش پایه‌های تشویقی اساتید به ۶۰ پایه بود، وزیر علوم پایه‌های تشویقی اساتدان

دانشگاه‌ها در بخش‌های مختلف را به ۶۰ پایه افزایش داد و در این زمینه گفت: «بخش‌های عمده‌ای از پایه‌های تشویقی به تحقیقات نیازمحور و شاخص‌های فناورانه اختصاص یافته است.»

این پایه‌ها براساس فعالیت‌های شاخص آموزشی، فرهنگی و ترویج علم، بروندادها، پژوهش‌های شاخص بنیادی و همکاری‌های

آموزش پزشکی از نقاط قوت وزارت بهداشت به حساب می‌آید. به محددات زیرمهای جدایی این دو عرصه آموزشی مطرح و برای اولین بار وزیر علوم با انتقاد از شیوه فعلی آموزش پزشکی بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل شد و نقطه قوت تایید کرد هر چه سریع‌تر باید آموزش پزشکی به وزارت علوم بازگردد. موضوع ایفا محدود به آغاز کار دولت سیزدهم نمی‌شود، بلکه طی ۳ ماه گذشته موضوع ادغام آموزش پزشکی در نظام سلامت و تاثیر این موضوع به یک مولفه مهم برای مسئولان وزارت بهداشت تبدیل شد. شرایط به نحوی پیش‌رفت که ادغام آموزش پزشکی به یکی از مسائل مهم تبدیل شد.

است برای ارتببندی دانشگاه‌ها لایح متعددی وجود داشته باشد. اما رتببندی به تنهایی نباید ملاک سیستم آموزشی و پژوهشی کشور باشد بلکه باید کارآمدی، سرآمدی و مرجعیت علمی را مورد توجه قرار دهیم. یکی از اقدامات وزارت بهداشت

«ادغام» یا «انتزاع» آموزش پزشکی

مسئله این است!

است و محدود به یک بازه زمانی خاص نمی‌شود و هرگاه موضوع انتقال رشته‌های آموزش پزشکی به آموزش عالی از سوی سیاست‌گذاران وزارت علوم مطرح شده، با واکنش‌های تند مسئولان وزارت بهداشت، مواجه شده و یا بالعکس.
تاریخچه ادغام رشته‌های پزشکی در وزارت بهداشت
آموزش پزشکی در سال ۱۳۴۲ در حالی به وزارت بهداشت پیوست که بنابر اظهار نظر کارشناسان، یکی از دلایل آن کمبود نیروی انسانی و نیاز کشور به کادر درمانی در آن زمان بود، نیازی نوین پزشکی و دانشگاه‌های علوم پزشکی برطرف شد و فراتر از آن، کشورمان علاوه‌بر رفع مشکلات درمانی مناطق محروم، به توانمندی اعزام پزشک به خارج نیز دست یافت. قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به منظور استفاده مطلوب و ممانعت از امکانات پزشکی کشور در جهت تأمین و تعمیم بهداشت، درمان، بهداشتی، آموزش و پژوهش پزشکی و تحقق بندهای ۱۲ و ۱۳ اصل سوم و آن قسمت از اهداف اصل ۲۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که مربوط به خدمات بهداشت و درمان، بهداشتی است در ۲۴ مهرماه ۱۳۴۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. سال ۶۵، آموزش رشته‌های علوم پزشکی از وزارت علوم و آموزش عالی منکف شد و با وزارت بهداری توأما تحت عنوان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به کار خود ادامه داد و دانشگاه‌های جامع کشور نیز نیز به تبع آن به تدریج دو دو مؤسسه مستقل اشتقاق یافتند تا هر یک با مدیریت جداگانه اداره شود.

اولین و آخرین اظهار نظر‌ها درباره ادغام و انتزاع آموزش پزشکی

برای اولین بار از سال ۱۳۸۱ که بحث جدایی آموزش پزشکی از وزارت بهداشت به طور جدی از سوی دولت مطرح شد، این لایحه مخالفت‌ها و موافقت‌های بسیاری را در پی داشت و مخالفان و موافقان در باره اظهار نظر کردند و حتی لایحه‌ای در این زمینه تدوین و به مجلس ارسال شد، اما این نهایت این لایحه به تصویب نرسید تا همچنان آموزش جزئی

دانشگاه Daneshgah@Kayhan.ir

و نیازها «ان» ثبت نشده باشد اما استاد دانشگاه عالی کشور تدوین شد.
مؤسسات جذب دانشجویان بین‌الملل در واقع واسطه بین دانشجویان متقاضی خارج از کشور و دانشگاه‌های داخل هستند، بنابراین دانشگاه‌ها اگر بخواهند از طریق واسطه و این مؤسسات اقدام به جذب دانشجو کنند، باید حتماً از طریق مؤسسات مجوز دار عمل کنند.

طرح دستیار فناوری

همچنین معاونت فناوری و نوآوری وزارت علوم به منظور بهبود توانمندی دانشجویان، آموزش مهارت‌های مرتبط با کار آفرینی، کار تیمی، دانش تجاری و پیشگامی در عرصه فناوری و نوآوری برای دانشجویان، طرحی تحت عنوان «دستیار فناوری» را راهبری و هدایت دو نهاد دانشگاه و پارک علم و فناوری در هر استان برنامه‌ریزی کرد.

مروری بر اولین‌های آموزش عالی

در سالی که گذشت

این طرح بر اساس هدایت هدفمند آموزه‌های دانشجویان در راستای استفاده کاربردی و کسب تجربه عملی جهت شکل‌گیری دانشگاه جامعه‌محور و کارآفرین و ایجاد انگیزه و حس امید در دانشجویان و با هدف تربیت نیروی متخصص، تنظیم و برنامه‌ریزی شده است.

طرح جذب دانشجویان استادمحور

طرح دیگری که سال گذشته توسط معاونت آموزشی وزارت علوم طراحی شده و برای اجرا به دانشگاه‌ها ابلاغ شد، طرح جذب دانشجویان استاد محور بود، این طرح ویژه دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری استعدادهای درخشان در تمام رشته‌های کشور بوده و تمام اعضای هیئت‌علمی که به جذب استعدادهای درخشان تمایل دارند، می‌توانند از این طرح استفاده کنند.

در این طرح اساتید برای جذب استعدادهای درخشان محور قرار می‌گیرند. شرط اجرای استادمحوری این است که در مقطع دکتری یا کارشناسی ارشد رساله یا پایان‌نامه بر مبنای نیازهای جامعه باشد. اگر طرح در سامانه ایده‌ها

عالی انقلاب فرهنگی تا حدود زیادی این مشکل را مدیریت کرد است، اما در فک جامعه و به صورت عملیاتی به این شکل نیست و به همین دلیل بایستی یک فکر جدیدی در این رابطه داشته باشیم.انچه مورد نظر ماست این است که نظام آموزش عالی، اعم از آموزش علوم انسانی، فنی، مهندسی، کشاورزی، اعتباربخشی و پویایی آموزش پزشکی بوده است.

وی درباره بازگشت آموزش پزشکی به بنده آموزش عالی و تاثیر آن بر رتببندی دانشگاه‌ها نیز توضیحاتی ارائه داده بود. دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی گفت: ممکن است برای ارتببندی دانشگاه‌ها لایح متعددی وجود داشته باشد. اما رتببندی به تنهایی نباید ملاک سیستم آموزشی و پژوهشی کشور باشد بلکه باید کارآمدی، سرآمدی و مرجعیت علمی را مورد توجه قرار دهیم. یکی از اقدامات وزارت بهداشت

آیا ادغام آموزش پزشکی موجب ارتقای کیفیت آموزشی می‌شود؟

مواقف انتقال آموزش پزشکی به آموزش عالی بر این باور هستند، ادغام نه تنها هزینه‌ای ندارد بلکه در جرازمدت از صرف هزینه‌های اضافی جلوگیری می‌کند. این گروه مدعی هستند مشکلات وزارت بهداشت، ارائه خدمات بهداشتی را با مشکل مواجه کرده است و همه مردم ناراضی‌اند. از سوی دیگر، وزارت علوم تجربه اداره دانشگاه‌ها را دارد و از مدیریت مطلوب، در حوزه آموزش پزشکی استفاده خواهد کرد؛ در نظر گرفتن این موارد موجب می‌شودوضع آموزش و پژوهش در حوزه

در سال‌های اخیر، هم گرایی علوم و فناوری است اما آیا وزارت علوم توانسته بین رشته‌های مختلف خودش، همگامی را ایجاد کند. اگر وزیر علوم عنوان می‌کند که باید ازروسازی را در کنار شیمی قرار دهیم، باید دید آیا توانسته‌اند بین بیولوژی، شیمی و فیزیک که در یک دانشکده بوده و قبلاً تحت عنوان دانشکده علوم فعالیت می‌کردند، ارتباط برقرار کنند؟

کشمکی تمام‌میان دور وزارت رفانه

اظهار نظر وزیر علوم محدود به جلسه ۱۵۵ شورای ستاد راهبری نقشه جامع علمی کشور نند و یک روز پس از برگزاری این جلسه، وزارت علوم اعلام کرد؛ یکی از مسائل و اشتباهات رخ داده در بخش سیاست‌گذاری علمی کشور بحث واگرایی بوده است. نباید رشته‌های مختلف علوم بین وزارتخانه‌های مختلف با هم جدا و جزیره‌ای باشند چرا که نمی‌توان رشته‌های پزشکی را از رشته‌های علوم مهندسی و علوم انسانی و کشاورزی، تحقیقات بین رشته‌ای و چند رشته‌ای تعیین‌کننده است و ما این سیاست‌ها را در کشور فراموش کرده‌ایم.
به گفته وزیر علوم، جداسازی بخش‌های مختلف علم از یکدیگر کار صحیحی نیست و حتماً در بخش کلان نیازمند توجه است. داشتن متولی واحد در امر آموزش کشور، لزوماً به معنای ادغام وزارتخانه‌های مربوطه نیست. خوشبختانه شورای

دستگاه‌های اجرایی و دانشگاه‌ها می‌توانند با پژوهشگران مستقل قرارداد ببندند و از خدمات پژوهشی آنها استفاده کنند.

اجرای طرح «بیمه پژوهش»

طرح و ایده دیگری که معاونت پژوهشی وزارت علوم سال گذشته ارائه داد، طرح «بیمه پژوهش» بود. این طرح، به حمایت از پژوهشگران و رشد قراردادهای پژوهشی دانشگاهیان منجر می‌شود، نیست، بنابراین برای بیمه‌ها می‌تواند جذاب باشد.

با توجه به اینکه بسیاری از طرح‌های پژوهشی با موفقیت انجام می‌شود، بیمه می‌تواند سهم خودش را بردارد؛ البته برخی طرح‌ها هم ریسک دارند که بیمه باید خسارت‌ها را جبران کند.

با توجه به اینکه نقش آفرینی زنان به عنوان مؤثرترین عامل تربیت و سلامت روانی، روحی و جسمی فرزند، همسر و جامعه باید مورد توجه و تاکید قرار گیرد و با توجه به اینکه زن ریشه و بنیان انسان است و اهمیت پرداختن به موضوع بانوان ریشه در اهمیت نهاد خانواده دارد، معاونت فناوری وزارت علوم «اندیشکده زنان و تحکیم خانواده» را برای اولین بار در سال گذشته راه‌اندازی کرد.

طراحی ۱۳ مدل بورس تحصیلی جدید
سال گذشته همچنین اداره کل بورس و اعزام دانشجویان سازمان امور دانشجویان از طراحی ۱۳ مدل بورس تحصیلی جدید خبر داد که با توجه به ضرورت مستعد دانشگاه‌ها و لزوم پاسخگویی به نیازهای صنعت و جامعه این سیزده مدل بورس طراحی شده است.

با توجه به اینکه بنگاه‌های خصوصی چون صنایع بزرگ و شرکت‌های دانش بنیان، نیازهای آتی خود در حوزه‌های تخصصی به دانشگاه اعلام و دانشجویان تحصیلات تکمیلی به طور کامل با مشارکت دولت بورسیه تحصیلی می‌شوند. این نوع بورس در مقطع کارشناسی با این ویژگی که حدود ۴۰ واحد اختیاری این دوره‌ها را نیاز صنعت مطابقت داشته باشد عملیاتی می‌شود.

بخشنامه جدید از آداسازی مدرک تحصیلی
سازمان امور دانشجویان سال گذشته، بخشنامه جدید «آزادسازی مدرک» را ابلاغ کرد، بر اساس این ابلاغیه دانشجویانی که قصد آزادسازی مدرک تحصیلی خود را داشتند برای اولین بار باید از حدود ۶ میلیون تا حدود ۲۵ میلیون تومان برای هر ترم، هزینه بپردازند. این هزینه با توجه به مقطع تحصیلی متغیر است.

صفحه ۷

پنج‌شنبه ۱۷ فروردین ۱۴۰۲

۱۵ رمضان ۱۴۴۴ - شماره ۳۳۲۷۲

جذب نخبگان به عنوان عضو هیئت علمی
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری سال گذشته از تدوین شیوه‌نامه جذب نخبگان به عنوان عضو هیئت علمی با امضای وزرای علوم، تحقیقات و فناوری، آموزش و پرورش، بهداشت درمان و آموزش پزشکی، رئیس‌دانشگاه آزاد اسلامی و معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری خبرداد این طرح در دستور کار شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار دارد. در این طرح بحث جذب دانش آموختگان دکتری به عنوان هیئت علمی پیگیری می‌شود.

جذب نخبگان در هیئت علمی دانشگاه‌ها، پیشتر به دلیل کمبود ظرفیت و استانداردهای بسیار بالای که بنیاد ملی نخبگان برای معرفی نخبگان به دانشگاه‌ها لحاظ می‌کرد، بسیار سخت اجرائی می‌شد که بعد از تأکیدات مقام معظم رهبری در دیدار با نخبگان در زمینه تسهیل‌گری در جذب نخبگان در دانشگاه‌ها این روند تاندازه زیادی تسهیل شد به طوری که با مساعدت وزیر علوم و شورای عالی انقلاب فرهنگی، مهمیه ۲۰ درصدی برای جذب نخبگان در دانشگاه‌ها در نظر گرفته شد.

تدوین دستور العمل دانشجویان سرآمد
وزیر علوم تحقیقات و فناوری سال گذشته همچنین از تدوین دستورالعمل «دانشجویان سرآمد» توسط سازمان امور دانشجویان خبرداد. براساس این دستورالعمل اگر دانشجویی اقدامی مؤثر در ابعاد فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و بخش‌های مختلف داشت که منجر به ارتقا شد، باید در قبال آن به وی امتیازاتی ارائه شود مانند اینکه از سلف دانشگاه و خوابگاه دانشگاه‌ها بدون پرداخت هزینه استفاده کند و یا اینکه از استخر دانشگاه بدون هزینه استفاده کند و برای وی شرایطی فراهم کنیم تا استعداد دانشجویان شکوفا شود.

انتقال دانشجویان پزشکی خارج از کشور به ایران

به نقل از مهر؛ «آیین نامه اجرایی انتقال دانشجویان پزشکی خارج از کشور به ایران» تصویب شد، براساس این آیین نامه آزمون صلاحیت، ملاک انتقال دانشجویان خارج از کشور به ایران است، به داخل کشور ایرانی خارج از کشور متقاضی انتقال به خارج که بعد از ۲۰۱۹ تحصیل خود را در خارج آغاز کرده‌اند باید در آزمون صلاحیت علمی شرکت کنند. پیش از این انتقال به دانشگاه‌های علوم پزشکی داخل کشور جهت ورودی‌های سال ۲۰۱۹، به بعد برای متقاضیان ادامه تحصیل در خارج از کشور ممنوع بود.

انجمن اساتید انقلابی سطوح عالی حوزه علمیه قم بدون هر گونه مصلحت‌اندیشی بساط علنی گناه در جامعه را جمع کنید

انجمن اساتید انقلابی سطوح عالی حوزه علمیه قم، در پی گسترش ناهنجاری‌های اخلاقی طی نامه‌ای به مسئولان کشور خواستار جمع کردن بساط گناه علنی در جامعه شدند.

متن نامه به شرح زیر است:
«مسئولان محترم قوای سه گانه! ضمن تشکر از زحمات خالصانه همه خادمان به دین و ملت به استحضار می‌رساند نمای فرهنگی جامعه ایرانی با جامعه مطلوب دینی و تمدنی فاصله زیادی دارد و وظیفه مسئولان محترم در ساماندهی فرهنگی و ایجاد هنجارهای اخلاقی و الهی در جامعه، مورد مطالبه جدی علما، متدینین و خانواده‌های معظم شهدا و ایثارگران است.

اکنون که با رهبری امام راحل رضوان الله تعالی علیه و مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) و مجاهدت و ایستادگی مردم حزب‌الله، ایران اسلامی در حال تبدیل شدن به یک قدرت جهانی در مسیر تأسیس تمدن بزرگ اسلامی است دشمنان اسلام تهاجم همه‌جانبه خود به باورها و اعتقادات مردم عزیز ایران را وارد مرحله جدیدی کرده‌اند و با تاثیرگذاری بر اعتقادات، رفتارها و سبک زندگی مردم به دنبال فروپاشی فرهنگی کشور هستند تا به دنبال آن نظامی که بر اساس ارزش‌های الهی و اسلامی و با تکیه بر ایمان جوانان شکل گرفته را با چالش مواجه کنند.

اگرچه این تحركات و توطئه‌ها هیچ‌گاه خواب آشفته آنها را تعبیر نمی‌کند اما از کشوری اسلامی که تبدیل به امید مستضعفان جهان شده و خود را بایگانه منتظران ظهور مسلح جهانی می‌داند توقع نمی‌رود که خیابان‌ها، بازارها و اماکن عمومی آن شاهد مظاهر فرهنگ منطط غربی مثل بی‌حجابی و بی‌حجابی، سبک کرداتی، روزه خواری، میگساری، مجالس رسمی لهو و لعب و دیگر ناهنجاری‌های رفتاری باشد.

همگان بدانند که غفلت، انفعال و محاسبه غلط مسئولان مربوطه ضربه‌های جبران ناپذیری را به عرصه فرهنگ اسلامی این مرز و بوم وارد خواهد کرد.

انجمن اساتید انقلابی سطوح عالی حوزه علمیه قم با تأکید بر وظیفه حکومت اسلامی بر جمع کردن بساط گناه علنی در جامعه از همه مسئولان به ویژه رؤسای محترم جمهوری، مجلس شورای اسلامی و قوه قضائیه می‌خواهد بدون هیچ مصلحت‌اندیشی، انفعال و تأخیری نسبت به هنجار بخشی به مسائل فرهنگی به ویژه قانون حجاب اسلامی و وظایف خود عمل کنند که امروز در نظر گاه مردم و فردا در پیشگاه خدای متعال مسئول هستند و خداوند نیز پیازیرنگ کسانی است که دین او را نصرت دهند.»

قات دانشگاه

تصاویری از اردوی جهادی نوروزی

دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی و صنعتی قم

در مناطق محروم قلعه کنج در کرمان

و مسجدمسلیمان و اندیکا در خوزستان